

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (48)

Вінниця, 2025

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 8 від 20 лютого 2025 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(48) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2025. 144с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2025

З М І С Т

СЛОВО РЕДАКТОРА

**ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ КОСТЯНТИН,
РУДА ТЕТЯНА, СОРОЧАН АЛІНА,
САМООСВІТА ПЕДАГОГА ЯК ШЛЯХ ДО МАЙСТЕРНОСТІ**

5

НОВІ ПРАКТИКИ В ОСВІТІ, ВИХОВАННІ, МЕТОДИЦІ

**КОЛОТ ІННА, АВЕРІНА ОЛЕКСАНДРА
ГІБРИДНІ ТА ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

16

КУЧЕР ОЛЬГА

**ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ АУДІЮВАННЯ І РОЗУМІННЯ УСНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ**

18

СЕНИШИНА МАРІЯ

**ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО СВІТУ ПОЕЗІЇ ЗАСОБАМИ
РОЗКРИТТЯ ТОНКОЩІВ ДЕКЛАМАЦІЇ**

23

СЛОБОДЯНЮК ВАЛЕНТИНА

**МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ІНТЕРАКТИВНИМИ
ПОСІБНИКАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

28

ЗРАЛКО АННА

ДИТЯЧІ СВЯТА В УМОВАХ ВІЙНИ

32

ТРІКОЛІЧ АНАСТАСІЯ

**МОВЛЕННЄВІ СИТУАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ**

36

КОНОПКО ОЛЬГА

**СТВОРЕННЯ СТИМУЛЮЮЧОГО РОЗВИВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІД
ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ДНЯ ВІЛЬНОЇ ГРИ**

41

ЦАРИК АНДРІЙ, МАРТИНЮК ЮЛІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗА ПРОГРАМОЮ
НОВОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

46

ЧЕРЕШНЕВА АННА

**ВИРОБЛЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ
ОСОБИСТОСТІ**

52

ШЕВЧУК ЮЛІЯ

**МОВНІ ПОМИЛКИ В ПРОЦЕСІ ОПАНУВАННЯ РІДНОЇ МОВИ: ЇХ ТИПИ,
ПРИЧИНИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

56

КОВАЦЕНКО ГАЛИНА

Слово редактора

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

62

ЛІТЕРАТУРА: ІДЕЇ, ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИ

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО

ЕЛЕМЕНТИ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ
«ВТРАЧЕНОГО ПОКОЛІННЯ» Е. М. РЕМАРКА ТА Е. М. ХЕМІНГВЕЯ

74

ПОХИЛЮК АНАСТАСІЯ

ІСТОРИЧНІ ВИМІРИ РОМАНУ МАРІЇ МАТІОС «СОЛОДКА ДАРУСЯ»

80

МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА

СВИНАРЧУК ВАЛЕНТИН

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

«В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ» (ДО ДНЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ)

87

КОРНЮК СНІЖАНА

КРЕДИТИ СТИМУЛЮЮТЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ, АЛЕ ПРИЗВОДЯТЬ ДО
БОРГІВ. ЯК ВИНИКАЮТЬ ВЕЛИКІ БОРГОВІ КРИЗИ?

92

СТЕПОВА АЛЛА

СВІНГ ЯК СТИЛЬ ОРКЕСТРОВОГО ДЖАЗУ

95

УКРАЇНЕЦЬ ІРИНА

РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

100

СЕРГІЄНКО ОЛЕНА

ДИТЯЧИЙ САДОЧОК В СУЧАСНОМУ СВІТІ.
ЯКИЙ БИ ХОТІЛОСЬ БАЧИТИ САДОЧОК В МАЙБУТНЬОМУ

103

КОНКУРСИ. ПЕРЕКЛАДИ ВІРШІВ

РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

PODILIA THINKS GLOBAL

108

КОРОЛЬ ТЕТЯНА

ПЕРЕКЛАД ПОСТИЧНИХ ТВОРІВ ЯК МЕТОД ЗБАГАЧЕННЯ ЛЕКСИЧНОГО
ЗАПАСУ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

114

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА

БОЛИТЬ... (переклад)

122

ВІРШІ ЗДОБУВАЧІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

124

КОНКУРС НА КРАЩОГО ПЕРЕКЛАДАЧА ПОЕЗІЇ

129

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей

145

5. Зимульдінова А. Зміст, структура, технології проведення практичних занять з методики викладання української мови. Дрогобич: Вимір, 2003. С. 63.
6. Захарійчук. Українська мова. 2 клас. ч.1 Київ: Грамота, 2019. С. 112.
7. Пентилюк М. Основні аспекти навчання рідної мови. Початкова школа. 1997. № 4. С. 10-12.

*Стаття надійшла до редакції
10 лютого 2025 р.*

СТВОРЕННЯ СТИМУЛЮЮЧОГО РОЗВИВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ДНЯ ВІЛЬНОЇ ГРИ

УДК 373.2.015.31:793\796

КОНОПКО ОЛЬГА

вихователь-методист

*Комунального закладу "Заклад дошкільної освіти №24
Вінницької міської ради"*

Постановка проблеми. У сучасній дошкільній освіті вільна гра дітей набуває все більшого значення, оскільки вона забезпечує важливі аспекти розвитку дитини — пізнавальний, соціальний, емоційний. Створення стимулюючого розвивального простору в цей час є важливою складовою організації освітнього процесу. Проблема полягає в тому, як правильно організувати таке середовище, яке не лише сприятиме розвитку творчих і пізнавальних здібностей дитини, але й допомагатиме формуванню її соціальних та емоційних навичок. Важливою є роль вихователів, які мають створювати умови для розвитку через гру, забезпечуючи наявність відповідних матеріалів та активну участь у процесі гри.

Аналіз останніх публікацій. Вітчизняні науковці та педагоги активно займаються питанням організації розвивального простору для дітей під час вільної гри. Так, у роботах М.Є. Березовської (2018) «Дошкільне виховання: теорія і практика»

наголошується на важливості створення середовища, яке б сприяло розвитку дитячої самостійності та ініціативи. Вона підкреслює, що дитина повинна мати свободу вибору і самовираження, а вихователь мусить лише спрямовувати її діяльність, створюючи необхідні умови [1, с.56]. Аналізуючи публікації О.О. Семенової (2019) у статті «Організація вільної гри в дошкільному навчальному закладі», можна відзначити, що створення стимулюючого простору для вільної гри повинно включати не лише предметно-розвивальне середовище, але й психоемоційний клімат, що сприяє ініціативі, взаємодії та розвитку комунікативних навичок у дітей [5, с.89]. Важливими є також роботи В.Л. Дем'яненка (2020), який в своїх публікаціях акцентує увагу на важливості використання інноваційних підходів до організації розвивального простору. Сучасні методи і підходи, такі як організація зон для творчих ігор, використання мультимедійних засобів, інтерактивних ігор, дають можливість

розвивати у дітей різні навички в умовах свободи і самовираження [3, с.21].

Метою статті є визначити основні аспекти створення стимулюючого розвивального простору для дітей під час організації дня вільної гри, а також дослідити методи та підходи, які допомагають формувати активну, самостійну і творчу особистість дитини.

Виклад основного матеріалу. Вільна гра — це одна з основних форм діяльності дітей дошкільного віку, через яку відбувається значна частина їхнього розвитку. Вона сприяє розвитку когнітивних, соціальних, емоційних і фізичних навичок. Але для того, щоб вільна гра була дійсно ефективною, необхідно створити стимулюючий розвивальний простір, який відповідає віковим і індивідуальним особливостям дітей. Власний досвід роботи в закладі дошкільної освіти показав, що створення такого простору є важливим етапом у формуванні особистості дитини [2, с.84].

Вільна гра є важливою частиною розвитку дітей дошкільного віку, оскільки вона сприяє їхньому всебічному розвитку, включаючи когнітивний, емоційний, соціальний і фізичний аспекти. **Ось кілька ключових аспектів значення вільної гри для дітей:**

1. Розвиток творчих здібностей: вільна гра дає дітям можливість створювати свої власні світи, вигадувати правила, обирати ролі та іграшки. Це розвиває їхню уяву, фантазію та творчі навички.

2. Соціальний розвиток: через вільну гру діти вчаться взаємодіяти з однолітками, будувати стосунки, співпрацювати, вирішувати конфлікти і працювати в команді. Вони вчаться

ділитися, слухати інших та враховувати інтереси інших учасників гри.

3. Когнітивний розвиток: вільна гра сприяє розвитку логічного мислення, уваги, пам'яті та пізнавальних навичок. Діти в процесі гри можуть вирішувати різні завдання, експериментувати з матеріалами, розвивати спостережливість і аналітичні здібності.

4. Емоційний розвиток: вільна гра дозволяє дітям виражати свої емоції, переживати різні ситуації, в яких вони можуть відчувати себе героєм, переможцем або навіть зіткнутися з труднощами. Це допомагає їм навчитися керувати своїми емоціями і розвивати емоційну стійкість.

5. Розвиток фізичних навичок: у процесі активних ігор, особливо в рухливих заняттях, діти розвивають свою моторику, спритність, координацію та фізичну витривалість.

Вільна гра дає дітям можливість навчатися через досвід, а не лише через теоретичні знання. Це важливий інструмент для формування самостійності, ініціативи та внутрішньої мотивації до пізнання світу.

Створення стимулюючого розвивального простору для дітей під час організації дня вільної гри — це процес організації навколишнього середовища та діяльності таким чином, щоб воно сприяло розвитку дітей, стимулювало їхню творчість, самостійність, пізнавальні та соціальні здібності. Це забезпечує можливість дітям активно взаємодіяти з навколишнім світом через гру, що є основною формою діяльності в дошкільному віці [4, с.47].

Основні аспекти створення стимулюючого розвивального простору

1. Предметно-розвивальне середовище. Одним із основних завдань вихователя є створення багатого і різноманітного предметного середовища. Я зазвичай намагаюся підбирати матеріали, які сприяють розвитку уяви, творчості, моторики та пізнавальних здібностей дітей. Це можуть бути конструктивні іграшки, набір для малювання, предмети для дослідження природних явищ, а також набори для рольових ігор. Важливо, щоб середовище було організоване таким чином, щоб дитина мала можливість вибирати і комбінувати різні матеріали залежно від її інтересів і бажань.

2. Індивідуальний підхід. Врахування індивідуальних потреб кожної дитини в процесі організації вільної гри є важливим аспектом створення стимулюючого простору. У моїй практиці я завжди звертаю увагу на особливості розвитку кожної дитини і намагаюся адаптувати гру відповідно до її інтересів і потреб. Наприклад, для дітей з підвищеним інтересом до природи я організовую куточки для дослідження рослин або тварин, а для тих, хто схильний до творчих занять, пропоную більше матеріалів для малювання та ліплення.

3. Соціально-емоційний клімат. Важливим є створення атмосфери, в якій дитина відчуває себе комфортно і впевнено. Педагог приділяє багато уваги створенню довірливих і доброзичливих стосунків у групі, щоб кожна дитина відчувала себе частиною колективу. Це допомагає дітям у процесі вільної гри формувати соціальні навички, такі як співпраця, взаємодопомога, вирішення конфліктів. Діти активно взаємодіють,

створюючи різноманітні групи за інтересами, об'єднуючись у спільні ігри.

4. Активна участь вихователя. У педагогічній роботі важливою частиною організації дня вільної гри є активна участь як наставника, а не диктатора. Педагог має бути спостерігачем і помічником, пропонуючи дітям нові ідеї для гри або допомагаючи їм вирішити проблеми, що виникають під час взаємодії. Вихователь має бути присутнім і готовим підтримати ініціативу дитини, одночасно дозволяючи їй вільно діяти. Це важливо для розвитку самостійності та впевненості дитини.

5. Використання інноваційних підходів. Оскільки сучасні діти виростають у цифровому середовищі, педагог має намагатися використовувати новітні технології для збагачення процесу вільної гри. Наприклад, використовувати інтерактивні екранні ігри для розвитку логіки та уваги, а також пропонується дітям перегляд навчальні відео про природу або наукові явища. Це дозволяє їм отримати додаткову інформацію та цікаві враження, що потім стимулюють їхню уяву та розширюють горизонти пізнання.

Катерина Крутій – відома українська науковиця та педагогиня, яка займається питаннями дошкільної освіти та розвитку дітей. Її праці присвячені створенню ефективних умов для гармонійного розвитку дітей дошкільного віку, зокрема формуванню стимулюючого розвивального простору.

Основні ідеї Катерини Крутій щодо створення стимулюючого розвивального простору:

1. Просторове середовище як «третій вихователь». Простір має бути продуманий таким чином, щоб дитина

могла самотійно взаємодіяти з навколишнім середовищем. Кожен елемент простору повинен стимулювати дитину до дослідження, творчості та активності.

2. Зонування приміщення. Простір поділяється на різні зони: ігрову, навчальну, творчу, релаксаційну тощо. Це допомагає задовольнити різноманітні потреби дітей і підтримувати їхню зацікавленість.

3. Використання природних матеріалів. Для стимулювання тактильних відчуттів і розвитку дрібної моторики Катерина Крутій рекомендує використовувати природні матеріали, такі як дерево, пісок, вода, глина.

4. Гнучкість простору. Елементи інтер'єру мають бути мобільними, щоб легко адаптувати простір до різних видів діяльності, вікових потреб і інтересів дітей.

5. Інтерактивність та мультисенсорність. Важливо, щоб середовище включало інтерактивні елементи, які залучають різні органи чуття: зорове, слухове, дотикове, нюхове й смакове сприйняття.

6. Індивідуальний підхід. Простір має враховувати індивідуальні особливості кожної дитини, зокрема їхні інтереси, потреби та рівень розвитку.

7. Естетика та гармонія. Простір має бути естетично привабливим, із використанням приємних кольорів, гармонійного освітлення та комфортних меблів.

Катерина Крутій підкреслює, що розвивальний простір – це не лише фізичне середовище, а й атмосфера, яку створюють педагоги. Її підхід спрямований на створення середовища, де дитина почуватиметься комфортно,

захищено та буде мотивована до пізнання і розвитку.

Приклади організації простору для вільної гри

1. Тематичні зони

У групі створено кілька тематичних зон, кожна з яких має своє призначення та сприяє розвитку різних аспектів діяльності дітей:

- **Куточок для творчості:** ця зона обладнана матеріалами для малювання, ліплення, аплікацій, а також різними кольоровими картами, пластиліном, фарбами, папером. Тут діти можуть вільно виражати свої творчі ідеї, що допомагає розвитку уяви та дрібної моторики.

- **Зона для ролевих ігор:** організоване місце, де діти можуть перевтілюватися в різні соціальні ролі. Наприклад, у куточку «Магазин» є іграшкові продукти, касовий апарат, гроші. У «Лікарні» — іграшкові медичні інструменти, стетоскопи та медикаменти. У «Кухні» є посуд, інгредієнти для «приготування страв». Це сприяє розвитку соціальних навичок, комунікації, фантазії та розумінню соціальних ролей.

- **Природнича зона:** в цьому куточку діти можуть досліджувати міні-сад, вивчати природні матеріали, рослини, тварин, наукові моделі. Тут є лупи, мікроскопи, набір для збору листя та квітів, а також книги про природу. Діти можуть спостерігати за змінами в рослинах, малювати або створювати композиції з природних матеріалів.

2. Мобільні ігрові станції

Для забезпечення більшої гнучкості та можливості адаптувати простір під інтереси дітей створюються мобільні ігрові станції. Ці станції можна

переміщати та налаштовувати в залежності від того, чим зацікавлені діти на даний момент. Наприклад:

- **Куточок для ліплення та малювання:** тут розміщений пластилін, фарби, пензлі, різноманітні форми для ліплення, шаблони для малювання. Це дає дітям можливість активно творити і стимулює розвиток моторики та фантазії.

- **Зона для конструктивних ігор:** в іншому куточку розміщені кубики, конструктори, різноманітні будівельні матеріали для створення різних об'єктів і моделей. Це не лише стимулює розвиток логічного мислення і просторової уяви, але й навчає дітей працювати в команді, домовлятися, створювати плани та досягати спільної мети.

Мобільні ігрові станції також можна використовувати для організації тематичних ігор, наприклад, станція для

дослідження природи або станція для сенсорних ігор, що допомагають дітям краще пізнавати навколишній світ через практичні заняття.

Висновки. Створення стимулюючого розвивального простору для дітей під час організації дня вільної гри є ключовим фактором розвитку особистості дитини в дошкільному віці. Вільна гра забезпечує можливість для розвитку креативності, самостійності, соціальних навичок і емоційного інтелекту. Важливо, щоб освітнє середовище було багатим на матеріали, що сприяють розвитку уяви та пізнавальної активності дітей, а також формуванню здорових соціальних взаємодій. Проблема створення такого простору вимагає комплексного підходу, що включає як педагогічні, так і психологічні аспекти організації освітнього процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Березовська М.Є. Дошкільне виховання: теорія і практика. Київ: «Освіта», 2018. 256 с.
2. Грінчук Л. М. Педагогіка дошкільного виховання: методи та підходи. Львів: «Світ», 2017. 224 с.
3. Дем'яненко В.Л. Інноваційні підходи до створення розвивального простору для дітей. Львів: «Педагогіка», 2020. 210 с.
4. Кузьміна Н. О. Сучасні методи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Одеса: «Мандрівець», 2020. 180 с.
5. Семенова О.О. Організація вільної гри в дошкільному навчальному закладі. Харків: «Шкільний світ», 2019. 198 с.

*Стаття надійшла до редакції
10 січня 2025 р.*